OBWIESZCZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 29 lipca 1983 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku obrotowym.

1. Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o zmianie ustawy o podatku obrotowym (Dz. U. Nr 42, poz. 186) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku obrotowym (Dz. U. Nr 53, poz. 338, z 1976 r. Nr 40, poz. 232 i z 1983 r. Nr 42, poz. 186), z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów wydanych przed dniem ogłoszenia jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów, ustępów i punktów.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje następujących przepisów:

1) art. 12 i 15 ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku obrotowym (Dz. U. Nr 53, poz. 338) w brzmieniu:

„Art. 12. Opodatkowanie obrotów osiągniętych w latach podatkowych do roku 1972 następuje według przepisów dotychczasowych."

„Art. 15. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1973 r."

oraz art. 13 tej ustawy, jako dotyczącego zmian w przepisach wygasłych;

2) art. 2 i 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1976 r. zmieniającej ustawę o podatku obrotowym (Dz. U. Nr 40, poz. 232) w brzmieniu:

„Art. 2. Opodatkowanie obrotów osiągniętych w okresie do dnia wejścia w życie ustawy następuje według przepisów dotychczasowych.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1977 r.";

3) art. 2 i 4 ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o zmianie ustawy o podatku obrotowym (Dz. U. Nr 42, poz. 186) w brzmieniu:

„Art. 2. Opodatkowanie obrotów osiągniętych w okresie do dnia wejścia w życie ustawy następuje według przepisów dotychczasowych."

„Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 1983 r."

Minister Finansów: *S. Nieckarz*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 29 lipca 1983 r. (poz. 191).

USTAWA

z dnia 16 grudnia 1972 r.

o podatku obrotowym.

Art. 1. 1. Opodatkowaniu podatkiem obrotowym podlega działalność wytwórcza, usługowa i handlowa, wykonywana na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej przez osoby fizyczne oraz nie będące jednostkami gospodarki uspołecznionej osoby prawne i inne jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej.

2. Opodatkowaniu podlega również działalność wykonywana na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej przez osoby określone w ust. 1, mające miejsce zamieszkania lub pobytu albo siedzibę za granicą, jeżeli osoby te wykonują ją osobiście lub przez swego przedstawiciela albo pracownika bądź przy pomocy utrzymywanego w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej zakładu lub innego stałego urządzenia.

3. Działalność wymieniona w ust. 1 i 2 podlega opodatkowaniu, jeżeli wykonywana jest w okolicznościach wskazujących na zamiar wykonywania świadczeń w sposób częstotliwy, aby mieć stąd główne lub uboczne źródła przychodów, chociażby nawet świadczenie było wykonane jednorazowo. Opodatkowaniu podlega również działalność polegająca chociażby na jednorazowej sprzedaży rzeczy w tym celu nabytych.

4. Działalność podlega opodatkowaniu niezależnie od tego, czy jest wykonywana z zachowaniem warunków przepisanych prawem. Nie podlegają jednak opodatkowaniu świadczenia wynikające z czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy.

Art. 2. 1. Obowiązek podatkowy powstaje z chwilą rozpoczęcia wykonywania działalności.

2. Obowiązek podatkowy kończy się z upływem miesiąca, w którym zaprzestano wykonywania działalności lub ukończono rozrachunek z tej działalności.

Art. 3. 1. Wolne od podatku obrotowego są:

1) działalność polegająca na nauczaniu — również przy pomocy zorganizowanego zakładu,
2) twórczość lub działalność naukowa, artystyczna, literacka i publicystyczna, nie połączona z prowadzeniem przedsiębiorstwa ani z wydawnictwem własnego nakładu,
3) działalność polegająca na prowadzeniu bibliotek, czytelni, muzeów, galerii sztuki i przedsięwzięć wystawowych przez osoby prawne, których celem statutowym jest działalność naukowa, oświatowa, kulturalna, sportowa oraz w zakresie kultu religijnego, dobroczynności i opieki społecznej, jeżeli przekazały w roku podatkowym lub w roku bezpośrednio po nim następującym wszystkie uzyskane w roku podatkowym dochody bezpośrednio na cele statutowe,
4) działalność polegająca na prowadzeniu internatów, schronisk noclegowych, przytułków, a także innych placówek opieki społecznej, prowadzonych lub utrzymywanych przez osoby prawne określone w pkt 3,
5) sprzedaż całego przedsiębiorstwa oraz rzeczy należących do przedsiębiorstwa, nie będących przedmiotem jego działalności, sprzedaż zaś rzeczy będących przedmiotem jego działalności — jeżeli nabywca prowadzi nadal nabyte przedsiębiorstwo,
6) sprzedaż produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy lub hodowli, nie przerobionych sposobem przemysłowym, dokonywana bez utrzymywania odrębnych stałych miejsc sprzedaży poza obrębem uprawy lub hodowli,
7) działalność, z której przychody podlegają przepisom o podatku od wynagrodzeń,
8) działalność podlegająca opłacie targowej, wykonywana przez osoby nie prowadzące innej działalności podlegającej opodatkowaniu podatkiem obrotowym,
9) wykonywanie rzemiosła na podstawie potwierdzenia zgłoszenia wykonywania rzemiosła, jeżeli działalność ta jest objęta przepisami o opłacie skarbowej,
10) sprzedaż ryb i raków pochodzących z własnego połowu nie przerobionych sposobem przemysłowym, dokonywana bez utrzymywania w tym celu stałych miejsc sprzedaży poza obrębem gospodarstwa rybnego lub siedziby wykonującego rybołówstwo,
11) sprzedaż po cenach nominalnych znaków opłaty skarbowej, sądowej, notarialnej i paszportowej, znaczków pocztowych oraz urzędowych blankietów wekslowych,
12) sprzedaż wyrobów i usług na eksport.

2. Za przerób produktów roślinnych i zwierzęcych sposobem przemysłowym w rozumieniu ust. 1 pkt 6 uważa się przetwórstwo polegające na zmianie ich substancji.

3. Za stałe miejsce sprzedaży w rozumieniu ust. 1 pkt 6 i 10 uważa się sklep, budkę lub stale zajmowany stragan.

4. Sprzedaż nabytych na pniu ziemiopłodów i owoców nie korzysta ze zwolnienia od podatku w myśl ust. 1 pkt 6.

Art. 4. 1. Podstawą obliczenia podatku jest obrót.

2. Obrotem, z zastrzeżeniem wyjątków określonych w art. 5—9, jest kwota należna z tytułu świadczeń dokonanych w ramach działalności podlegającej opodatkowaniu wraz z odsetkami z tytułu świadczeń udzielanych na kredyt. W razie określenia należności w naturze, kwotę należną oblicza się według ceny sprzedażnej świadczenia w naturze z dnia wykonania świadczenia. Do obrotu wlicza się również przysługujące dodatki do cen.

3. Nie odlicza się z obrotu strat spowodowanych nieściągnięciem wierzytelności, jak również własnych kosztów podatnika poniesionych przez niego w związku z wykonywaniem działalności, w szczególności z tytułu prowizji komisowej, wynagrodzenia za pośrednictwo, kosztów transportu, należności celnych i kosztów przewozu poniesionych przez przewoźnika.

4. Do obrotu nie wlicza się:

1) kwot z tytułu narzutu na rzecz spółdzielni rzemieślniczej,
2) udowodnionych kosztów przewozu i ubezpieczenia towarów oraz innych wydatków poniesionych w imie-

niu i na rachunek kontrahenta, np. kosztów przejazdu, diet pracowników, jak również wartości zwróconych towarów, udzielonych bonifikat i skont oraz sumy odsetek prolongacyjnych, jeżeli zwrot towaru, udzielenie bonifikaty lub skonta albo pobranie odsetek prolongacyjnych dotyczy świadczeń dokonanych w tym samym roku podatkowym, w którym powstał obrót, lub w roku poprzedzającym rok podatkowy.

Art. 5. Obrotem jest zapłata rzeczywiście otrzymana w roku podatkowym z tytułu:

1) wykonywania działalności usługowej w zakresie wolnych zawodów,
2) częściowego wykonania świadczenia objętego umową, jeżeli brak jest danych umożliwiających określenie należności za wykonaną w tym roku część świadczenia.

Art. 6. 1. Obrotem z wykonywania robót budowlanych jest kwota wystawionego rachunku zmniejszona o kwoty nie uznane przez zamawiającego.

2. Jeżeli rachunek wystawiony po całkowitym wykonaniu robót budowlanych nie został przez zamawiającego uznany, obrotem jest suma otrzymanych w roku podatkowym zaliczek na poczet należności, a w razie wystawienia rachunków przejściowych — suma wynikająca z tych rachunków. O sumy te zmniejsza się w następnym roku podatkowym obrót obliczony stosownie do ust. 1.

3. Nie wlicza się do obrotu kwot otrzymanych w roku podatkowym tytułem zaliczki na poczet należności za świadczenia wynikające z umowy, jeżeli w tym roku nie przystąpiono do wykonywania tych świadczeń, natomiast w następnym roku podatkowym do obrotu wlicza się wszystkie uprzednio otrzymane zaliczki na poczet tych należności.

4. Nie wlicza się do obrotu wartości materiałów powierzonych przez jednostki gospodarki uspołecznionej, jeżeli przy wykonywaniu robót budowlanych dla tych jednostek zostanie ujęta w rachunku za roboty wartość powierzonych materiałów, a wykonawca robót rozliczy się z tych materiałów.

5. U podatników, którzy z tytułu wykonanych robót budowlanych z materiałów własnych na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej rozliczają się ze zużytych materiałów po cenach kosztorysowych, niższych od faktycznie zapłaconych cen detalicznych, i na różnice między tymi cenami wystawiają rachunki, do obrotu nie wlicza się różnic cen uznanych przez zamawiającego.

Art. 7. 1. W razie likwidacji przedsiębiorstwa obrotem jest obliczona według cen rynkowych wartość towarów, wyrobów, półwyrobów, surowców, odpadów i produktów ubocznych powstałych w wyniku produkcji lub wykonywania usług. Nie podlega oddzielnemu opodatkowaniu dokonywana następnie ich sprzedaż przy zachowaniu warunków, które określi Minister Finansów w drodze rozporządzenia.

2. Za likwidację przedsiębiorstwa w rozumieniu ust. 1 uważa się w przedsiębiorstwach handlowych ostateczne zaprzestanie dokonywania zakupu towarów, a w przedsiębiorstwach wytwórczych i usługowych ostateczne zaprzestanie produkcji i wykonywania usług.

3. Nie jest likwidacją w rozumieniu ust. 1 całkowita lub częściowa zmiana branży albo przekształcenie formy prawnej przedsiębiorstwa lub połączenie przedsiębiorstw.

Art. 8. 1. Przy czynnościach wynikających z umowy agencyjnej lub umowy zlecenia doraźnego pośrednictwa albo umowy komisu obrotem jest prowizja i inne wynagrodzenia za wykonane usługi, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Jeżeli agent lub przyjmujący zlecenie posiada towar lub nim dysponuje, obrotem jest należność, jaka by mu przypadła, gdyby działał we własnym imieniu i na własny rachunek, nawet gdy fakt posiadania towaru wynika z umowy między stronami.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do agentów działających w imieniu i na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej.

4. Jeżeli komisant przyjmuje zlecenia bez posiadania właściwego uprawnienia do wykonywania działalności w tym zakresie, obrotem jest całkowita suma należności, jaka by mu przypadła, gdyby działał na własny rachunek.

Art. 9. Przy sprzedaży wyrobów tytoniowych oraz zapałek obrotem jest suma uzyskanej prowizji udzielanej przy sprzedaży.

Art. 10. 1. Stawki podatku obrotowego wynoszą od obrotów z działalności:

1) wytwórczej 10%,
2) usługowej 5%,
3) handlowej 5%.

2. Minister Finansów może, w drodze rozporządzenia, odpowiednio do wysokości stawek podatku obrotowego określonych dla jednostek gospodarki uspołecznionej, ustalać od obrotów z niektórych rodzajów działalności albo ze sprzedaży określonych wyrobów bądź grup wyrobów stawki podatku obrotowego:

1) niższe od wymienionych w ust. 1 oraz określać warunki stosowania tych stawek,
2) wyższe od wymienionych w ust. 1, nie przekraczające jednak 50% obrotu; ograniczenie to nie dotyczy wyrobów objętych szczególnym nadzorem podatkowym oraz wyrobów i usług luksusowych.

3. Jeżeli podatnik wykonuje różne rodzaje działalności, z których obrót podlega opodatkowaniu według różnych stawek, do obrotu z każdego rodzaju działalności stosuje się właściwą stawkę.

4. Minister Finansów określa, w drodze rozporządzenia, stawki podatku obrotowego od obrotów z działalności gospodarczej prowadzonej na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej przez osoby fizyczne i prawne mające miejsce zamieszkania lub pobytu albo siedzibę za granicą oraz przez obywateli państw obcych mających kartę stałego pobytu w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, odpowiednio do wysokości tych stawek określonych dla polskich uspołecznionych i nie uspołecznionych podmiotów gospodarczych.

Art. 11. 1. Kwotę należnego podatku obrotowego obniża się o kwotę podatku obrotowego zapłaconego w cenie zużytych przy wykonywaniu działalności surowców i materiałów zakupionych w uspołecznionych jednostkach produkcyjnych i handlu zaopatrzeniowego, w tym także w spółdzielniach rzemieślniczych. Warunkiem zastosowania obniżki jest posiadanie rachunku stwierdzającego zakup surowców i materiałów oraz prowadzenie przez podatnika kontroli ilościowej przychodu i rozchodu tych surowców i materiałów.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w wypadkach, gdy także jednostki gospodarki uspołecznionej nabywają dane surowce i materiały po cenach z podatkiem obrotowym.

Art. 12. 1. Minister Finansów może w drodze rozporządzenia:

1) zwalniać od podatku całkowicie lub częściowo niektóre grupy podatników i poszczególne rodzaje działalności oraz określać warunki tego zwolnienia,
2) wyłączać z obrotu podlegającego opodatkowaniu, w odniesieniu do poszczególnych rodzajów działalności, niektóre składniki obrotu i określać warunki tego wyłączenia,
3) określać wypadki, w których obrotem jest wartość towarów.

2. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, określa wykaz wolnych zawodów, o których mowa w art. 5 pkt 1.

Art. 13. Traci moc dekret z dnia 26 października 1950 r. o podatku obrotowym (Dz. U. Nr 49, poz. 449 z późniejszymi zmianami).